

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki państwa mającą umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości

Do głównych zadań pomocy społecznej należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna służy wszystkim osobom, których egzystencja jest w jakikolwiek sposób zagrożona. Każda osoba lub rodzina nie będąca w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów ma prawo zwrócić się z prośbą o pomoc .

Wszelka pomoc udzielana jest w myśl zasady, według której w pierwszej kolejności wykorzystane powinny być własne zasoby i możliwości osoby ubiegającej się o pomoc.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczonej pomocy powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Jest to, poprzedzone zdiagnozowaniem sytuacji osób lub rodzin potrzebujących i opracowaniem adekwatnego i optymalnego planu pomocy.

Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione jeśli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Kryterium i przyczyny uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty: 701,00zł
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza na osobę: 528,00zł

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

1. Osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
2. Cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej albo na podstawie zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
3. Mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;

- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wsparcie z pomocy społecznej może być udzielane w formie pieniężnej oraz niepieniężnej.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE:

- **ŚWIADCZENIA USŁUGOWE:**

USŁUGI OPIEKUŃCZE:

Świadczone są w miejscu zamieszkania osoby i obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze świadczone są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych uzasadnionych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze mogą być świadczone również osobom, które wymagają pomocy innych osób a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Osoba wymagająca pomocy w formie usług opiekuńczych składa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wniosek oraz przedstawia dokumenty potwierdzające sytuację dochodową, zdrowotną. W decyzji o przyznaniu świadczeń w formie usług opiekuńczych określa się ich zakres, okres, wysokość odpłatności, którą ponosi świadczeniobiorca, albo przyznaje się te świadczenia nieodpłatnie.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, termin i miejsce świadczenia.

- **PRACA SOCJALNA**

Praca socjalna –działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Celem pracy socjalnej jest pomoc w nauczaniu się samodzielności. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

W działalności tej wykorzystuje się właściwe jej metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

- **PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE**

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Realizowane jest bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

- **BILET KREDYTOWANY**

Bilet kredytowany jest formą zasiłku celowego w formie niepieniężnej. Może być przyznany osobom bez dochodu lub z bardzo niskim dochodem, które muszą udać się do innej miejscowości celem załatwienia ważnych spraw rodzinnych lub urzędowych. Bilet kredytowany jest zasiłkiem celowym, którego wydanie nie wymaga decyzji administracyjnej. Jednak w przypadku odmowy przyznania biletu kredytowego ustawa wymaga wydania decyzji administracyjnej, ale wydawanej bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

- **ODZIEŻ**

Pomoc w formie odzieży przyznaje się osobie lub rodzinie, która jest jej pozbawiona. Pomoc taka udzielana jest jeżeli zasoby pieniężne rodziny lub osoby samotnie gospodarującej nie wystarczają na zaspokojenie niezbędnych potrzeb związanych z odzieżą. Pomoc ta w szczególności przyznawana jest z uwagi na: ubóstwo, sieroctwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę, wielodzietność.

- **SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE**

Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacana jest za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury albo renty. Dotyczy to również osób, które w związku z koniecznością sprawowania opieki pozostają na bezpłatnym urlopie.

- **SPRAWIENIE POGRZEBU**

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym jest zadaniem własnym, obowiązkowym gminy, na terenie której zamieszkiwała osoba zmarła. Zorganizowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Pogrzeb powinien odbyć się zgodnie z wyznaniem zmarłego. Gmina ma sprawić pogrzeb tylko wtedy, gdy obowiązku tego nie może wykonać rodzina. Trudności finansowe rodziny nie przerzucają jej powinności wobec zmarłego na gminę.

- **GORĄCY POSIŁEK**

Osoba lub rodzina ma prawo do posiłku, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana, jeżeli dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, tzn. 1051,50 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz w przypadku rodziny kwoty 792 zł pomnożonej przez liczbę członków rodziny (np. dla trzyosobowej rodziny 3 x 792 zł = 2376,00 zł).

Ze środków przekazanych gminom z Wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 udziela się wsparcia w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

- **SCHRONIENIE**

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku, ogrzewalni.

- **MIESZKANIE CHRONIONE**

Forma pomocy skierowana do osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują

wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności jest to pomoc skierowana do osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają wsparcia i opieki specjalistów w celu przygotowania do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

• **SKIEROWANIE DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ**

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

• **WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO**

Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Niedźwiedziu dysponuje sprzętem rehabilitacyjnym (łóżka pielęgnacyjne, balkoniki, chodziki, kule ortopedyczne, wózki inwalidzie, materace przeciwodleżynowe), które można bezpłatnie wypożyczyć. Kontakt pod nr telefonu: 183312776 od poniedziałku do piątku od 7.30-15.30.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

• **ZASIŁEK STAŁY**

przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie;
  - 2) w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
- Minimalna kwota zasiłku stałego wynosi 30 zł.

ZASIŁEK OKRESOWY

przysługuje w szczególności ze względu na:

- długotrwałą chorobę,
- niepełnosprawność,
- bezrobocie,
- możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

Zasiłek okresowy ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
- w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota tak ustalonego zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

· kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;

· kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

· **ZASIŁEK CELOWY**

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Prawo do świadczenia posiada osoba bądź rodzina, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego oraz spełniona jest jedna z wymienionych okoliczności: długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezrobocie.

· **ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH
W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO**

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Pożar, zalanie mieszkania, powódź czy jakiegokolwiek inne zdarzenie losowe, to sytuacja, w której znaleźć może się każdy.

W związku ze stratami poniesionymi w wyniku powstałego zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może ubiegać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej, czy też nie. Aby go uzyskać należy złożyć wniosek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Każda sytuacja wynikająca z zaistnienia zdarzenia losowego rozpatrywana jest wówczas indywidualnie, a przyznane świadczenie ma na celu zminimalizowanie poniesionych strat. Zasiłek celowy w związku ze zdarzeniem losowym przyznawany jest wówczas, jeśli pomimo wykorzystania własnych zasobów i możliwości, dana osoba lub rodzina nie jest w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych.

· **ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ**

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

· **ZASIŁEK CELOWY SPECJALNY**

Specjalny zasiłek celowy przysługuje w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.